

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«БДЖІЛЬНИЦТВО»

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Спеціальність	Н1 «Агрономія»
Освітньо-професійна програма	Агрономія
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Факультет (Інститут)	Факультет агротехнологій і природокористування
Кафедра	Кафедра технології виробництва і переробки продукції тваринництва
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити ЄКТС / 120 год.
Мова викладання	Українською мовою
Інформація про викладача дисципліни	Щербатюк Наталія Володимирівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент https://pdatu.edu.ua/pro-universytet/kafedra-tekhnologii-vyrobnytstva-pererobky-i-standartyzatsii-produktsii-tvarynnytstva.html Електронна пошта: nataliya.den.26@gmail.com Номер телефону: +38(067) 7155808
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Вибіркова
Передумови для вивчення дисципліни	Для вивчення дисципліни «Бджільництво» здобувач вищої освіти має оволодіти дисциплінами такими як: «Вступ до фаху», «Ентомологія».
Політика дисципліни	<p>Академічна доброчесність. Відповідно до принципів академічної доброчесності та нормативних документів ЗВО «ПДУ» щодо політики академічної доброчесності, очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями та міркуваннями. Здобувачі відповідально ставитимуться щодо дотримання норм законодавства про авторське право, вказуватимуть посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, уникатимуть фальсифікації або фабрикації інформації. Дотримуватимуться усіх зобов'язань відповідно до укладеної декларації про дотримання академічної доброчесності http://surl.li/noftg, http://surl.li/foccn</p> <p>Відвідування занять. Обов'язковим є відвідування усіх видів занять. За об'єктивних причин (хвороба, карантин, індивідуальний графік, тощо) навчання може проходити в он-лайн форматі. Здобувачі обов'язково мають дотримуватись строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт що передбачені під час вивчення дисципліни.</p> <p>Визнання результатів попереднього навчання. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у</p>

	<p>неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти http://surl.li/fobze. Зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю). В неформальній освіті:</p> <ul style="list-style-type: none"> - закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю). <p>В інформальній освіті:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наявність наукової публікації; - волонтерська діяльність. <p>Перезарахування результатів навчання отриманих під час здобуття попередньої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет»</p>
3. Мета навчальної дисципліни	
<p>Метою дисципліни «Бджільництво» є формування системи знань з біології бджолоїної сім'ї, її життєвого циклу впродовж року, основних правил утримання, розведення та селекції бджіл, кормової бази, запилення ентомофільних сільськогосподарських культур, технології одержання продукції, хвороб і шкідників бджіл та організації бджільництва.</p> <p>У процесі вивчення дисципліни у здобувачів формуються наступні компетентності:</p>	
ІК.	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
ЗК 7.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 8.	Навички здійснення безпечної діяльності.
ЗК 11.	Прагнення до збереження навколишнього середовища.
СК 5.	Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва.
4. Зміст навчальної дисципліни	
Тема 1. Значення бджільництва і його стан в Україні та зарубіжних країнах	
Тема 2. Біологічні основи практичного бджільництва та життєдіяльність бджолоїної сім'ї в різні пори року	
Тема 3. Матеріально-технічна база бджільництва	
Тема 4. Репродукція бджолиних сімей, виведення бджолиних маток	
Тема 5. Кормова база бджільництва та використання бджіл на запиленні с.-г. культур	
Тема 6. Технологія виробництва основної і додаткової продукції бджільництва	
Тема 7. Хвороби і шкідники бджіл	
5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни	
Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:	
ПРН 9.	Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.
ПРН 13.	Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.
6. Види навчальних занять	

<p>Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л), практичні заняття (ПЗ), самостійна робота (СР).</p>	
<p>7. Методи навчання</p>	
<p>Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно пошукового характеру, діалог); наочні методи (пояснювально-ілюстративний), практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, виконання практичних завдань самостійної роботи); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії; метод використання життєвого досвіду); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета, оперативний контроль); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).</p>	
<p>8. Методи та критерії оцінювання</p>	
<p>8.1 Критерії оцінювання</p>	
<p>В освітньому процесі Університету використовуються такі види контролю: поточний, семестровий (підсумковий) та підсумкова атестація здобувачів вищої освіти. Оцінювання здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю визначаються з урахуванням змісту накопичувальної системи оцінювання.</p> <p>У межах поточного контролю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів (форма семестрового контролю – залік). Розподіл балів, які можуть набрати здобувачі зазначені у відповідній робочій програмі. Сума балів за поточний контроль складається із балів, отриманих за результатами навчання під час лекцій, семінарських (практичних) занять та самостійної роботи здобувача вищої освіти.</p> <p>Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом підсумування балів тільки з поточного контролю. Підсумкова оцінка виставляється у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Критерії оцінювання зазначені у робочій програмі навчальної дисципліни. Відповідність семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p04062022.pdf?ver=18022201</p>	
<p>8.2 Методи оцінювання</p>	
<p>Усні (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), письмові (самостійна робота, тести, практичні завдання, розрахункові завдання), комп'ютерні (презентації доповідей, виконання завдань у системі Moodle), самоконтроль, самоаналіз.</p>	
<p>9. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни</p>	
<p>Засоби навчання</p>	<p>Навчальний процес потребує наступних засобів навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – мультимедійне обладнання; – комп'ютерна система та мережа; – роздатковий ілюстративний матеріал лекцій; – презентаційний матеріал лекцій; – методичні вказівки до виконання лабораторних робіт.
<p>Інформаційне навчально-методичне забезпечення</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Терещенко А., Розов С., Радько М., Бджільництво. К: Вища школа, 2024. 246 с. 2. Постоєнко В., Литвиненко О., Адамчук Л., Акименко Л. «Сучасне бджільництво: проблеми, досвід, нові технології»: збірник матеріалів науково-практичної конференції з міжнародною участю (20 серпня 2021 року) [Електронний ресурс] Київ: ННЦ «Інститут бджільництва імені П.І. Прокоповича», 2021. 56 с.

3. Іванова В.Д. Технологія виробництва продуктів бджільництва: Курс лекцій. – Миколаїв: МДАУ, 2019. 245 с.
4. Манойленко С.В. Бджільництво. Посібник для вивчення дисципліни для студентів напряму 201 Агрономія. Кропивницький: ЦНТУ, 2019. 142 с.: іл.

Інформаційні ресурси:

1. <http://pasika.if.ua>
2. <http://www.bees-online.info/org.php>
3. http://www.e-reading-lib.org/bookreader.php/106269/Harchuk_-_Med_i_produkty_pchelovodstva.html
4. <http://paseka.su/books/item/f00/s00/z0000035/index.shtml>
5. <http://paseka.su/books/item/f00/s00/z0000011/st009.shtml>
6. <http://beekeeping.com.ua/index.html>
7. <https://www.apis.vet.ua/index.php>
8. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1492-14#Text>
9. <https://pasika.pp.ua/>
10. Освітньо-професійна програма «Агрономія» для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю Н1 «Агрономія»
<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/opp/opp22/opp-b-agro-1-agronomy.pdf?v=03>
11. Електронний навчальний курс «Бджільництво»
<http://pdatu.net.ua/enrol/index.php?id=2116>